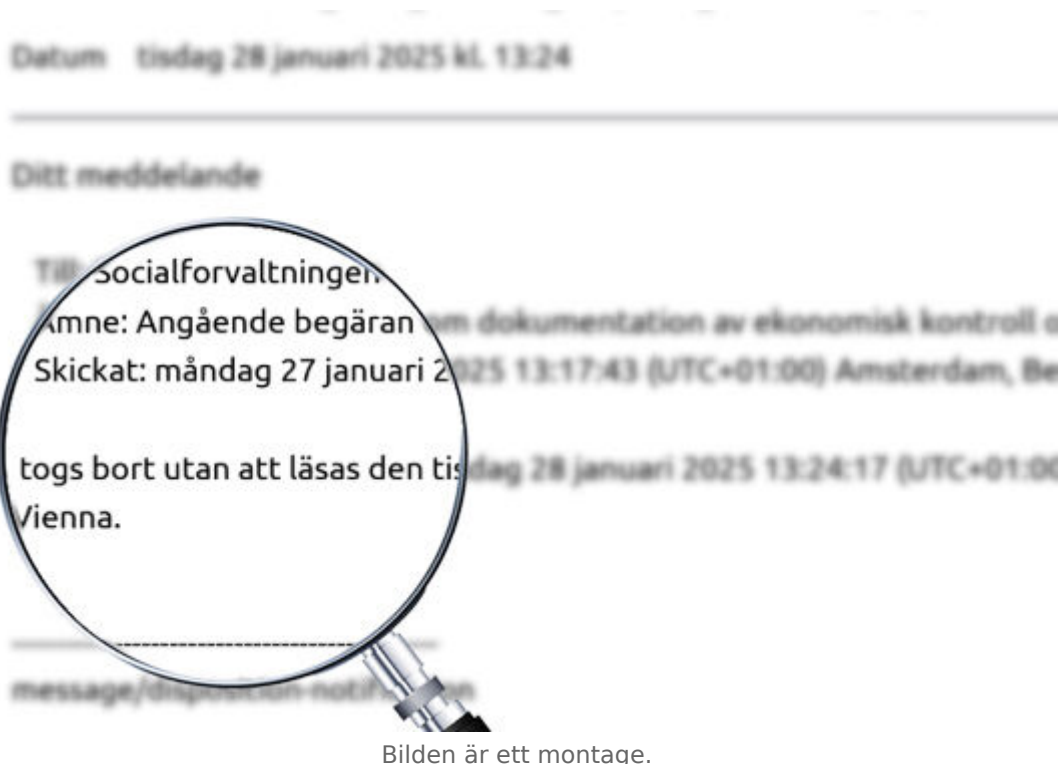

Bilden är ett montage.

Tillsynsmyndigheterna är del av problemen de ska granska

Publicerad: 10 september 2025

Författare: LindeNytt Redaktion

INSÄNDARE/DEBATT: När en medborgare upptäcker allvarliga oegentligheter, är man beroende av att statens skyddsnät och kontrollfunktioner fungerar. En moralisk bankman som anmäler, med risk för sitt jobb. En samvetsgrann undersköterska, med risk för repressalier. Men vad händer när dessa myndigheter inte bara struntar i att utreda solklara problem eller ännu värre när de aktivt motarbetar den som anmält?

Jag skickade en formell varning om finansiella risker med koppling till nationell säkerhet till Finansinspektionen (FI) för ett par månader sedan på en lördag. Detta raderades oläst strax innan åtta på måndagen enligt ett raderingskvitto som de själva skickar till mig.

För de som inte känner till det är felaktig radering av allmänna handlingar ett brott mot arkivlagen, även spam. Allmän handling är allt som finns inkommet/upprättat i en myndighet. Det ska ske en gallring med tydlig motivering för att överhuvudtaget få radera e-post. Mitt e-postmeddelande till FI innehöll dessutom 20 MB filer varav många varit föremål för rättslig prövning. Oavsett vad vi tycker om lagen är det en extremt tydlig och stark grundläggande lag som gäller alla myndigheter. Den finns där för att man ska kunna granska i efterhand hur myndigheterna sköter sig eller om det blir domstolsärende av något inkommet och liknande. Att bryta mot den är lika illa som att en läkare skulle skriva om andra läkares anteckningar. Det är förvanskning av verkligheten och skadar förtroendet totalt.

FI själva kom med en förklaring som är både tekniskt och logiskt omöjligt ("vi har inte raderat något mail [...] en person flyttade mailet från en plats till en annan"), men berättar senare för Justitieombudsmannen (JO) att de inte har mailet per telefon (vilket naturligtvis stämmer i och med att de raderat det, vilket gör deras första påstående ännu konstigare). JO väljer då att lägga ned ärendet istället, utan förklaring. Jag väljer att tolka JO som att man överlåtitt ärendet till polisen och anser det vara ett misstänkt brott mot brottsbalken, för alternativet vore så mycket värre.

Jag anmälde ett dataskyddsärende till Integritetsskyddsmyndigheten (IMY) – före detta Datainspektionen – som har tillsyn över GDPR-problem. IMY ställde en enkel direkt fråga om organisationen i fråga fullföljt sina skyldigheter, varpå jag svarade ett tydligt "nej". IMY valde då att fatta ett beslut som byggde på den direkta motsatsen – en ren faktaförvanskning.

En vanlig person som mötte sådan förvanskning skulle kanske inte tänka att det begåtts något fel hos myndigheten. "Det kanske finns någon paragraf någonstans som ger dem rätt" är något som är förståeligt att tänka. Själv är jag obrydd över potentiella paragrafer och anser det inte vara mitt uppdrag att hitta på ursäkter åt dem. Om jag anmält så ska det hanteras korrekt. Det är det enda jag har att säga i IMY-fallet just nu.

Hur många underrättelser om oegentligheter har raderats olästa hos våra myndigheter under de senaste två decennierna?

Hur mycket av det som raderats hade kunnat förhindra penningtvätt och otillbörlig påverkan?

Hur många bankmän och undersköterskor har blivit illa behandlade för att våra tillsynsmyndigheter inte lyssnade på den visselblåsning de riskerade bestraffning för?

Hur många miljarder i skattepengar har stulits för att våra tillsynsmyndigheter bara bryr sig om att hindra jobbiga ärenden från att behöva utredas?

Är detta del av att snygga till "Sverigebilden" som våra politiker är fixerade vid? Borde inte "Sverigebilden" snarare bli bättre av att ha myndigheter som sköter sina uppdrag? Vem fan bryr sig om "Sverigebilden" förutom dessa snobbar, när folk lider på golvet för att korruptionen är så total.

Vi lever i en kriminalitetskris utan motstycke i svensk historia. Att förvanska och förstöra för att förhindra insyn i kriminalitet borde räknas som landsförräderi av de som gör sådant i offentlig sektor.

Frågan är om myndigheternas samarbete mot kriminalitet kan litas på?

Toste Lilja

Källa: LindeNytt.com

<https://lindenytt.com/nyheter/tillsynsmyndigheterna-ar-del-av-problemen-de-ska-granska/>